

**ÆRØ
KOMMUNE**

Aksel Krogenlund Larsen
Brovej 3
5970 Ærøskøbing

**Teknisk Afdeling
Statene 2
5970 Ærøskøbing
Tlf. nr. 6352 5000**

**Cvr. nr. 28 85 60 75
scf@aeroekommune.dk
post@aeroekommune.dk
Sagsbeh.: F7SCF**

16. august 2021

Høring af reguleringsprojekt til regulering af vandløbet Kalvehaverenden i forbindelse med etablering af minivådområde på matr. nr. 8c, Dunkær By, Rise.

Ærø Kommune har den 8. februar 2021 modtaget en ansøgning om tilladelse til et reguleringsprojekt efter vandløbsloven i forbindelse med etablering af et minivådområde hos Aksel Krogenlund Larsen, Brovej 3, 5970 Ærøskøbing.

Høring af den påtænkte afgørelse sendes hermed i 8 ugers høring fra i dag.

Afgørelsens grundlag er den fremsendte ansøgning af 4. februar 2021 (bilag 1)

Tilladelsen forventes meddelt efter vandløbslovens¹ § 17 til regulering af vandløb og § 48 om etablering af anlæg, der hindrer vandets frie løb og til etablering af minivådområde, jf. §§ 3 og 10 i bekendtgørelsen om vandløbsregulering og –restaurering m.v.²

Fra den 25. august 2021 og til den 20. oktober 2021 kan der indsendes høringssvar til den påtænkte afgørelse. Høringssvar kan sendes til scf@aeroekommune.dk

Baggrund

Ærø Kommune har den 8. februar 2021 modtaget en ansøgning om etablering af et åbent minivådområde ved Brovej 3, 5970 Ærøskøbing, matr. Nr. 8c Dunkær By, Rise. Minivådområdet vil have et vandspejl på ca. 2900 m² og et samlet projektareal på ca. 4900 m² (se fig. 2). Drænoplanet er ca. 25 hektar

Ansøgningen er fremsendt af *konsulent Thyge Feldskou Autzen* på vegne af lodsejer Axel Krogenlund Larsen, Brovej 3, 5970 Ærøskøbing.

For at etablere minivådområdet er der behov for at omlægge en del af det offentlige vandløb Kalvehaverenden, samt etablering af en iltningsbrønd Kommunen behandler derfor sagen efter vandløbslovens bestemmelser om regulering af vandløb m.m.

¹ Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 af lov om vandløb.

² Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016 om vandløbsregulering og –restaurering m.v.

Det er Ærø Kommunes vurdering, at projektet ikke vil ændre på de i oplandet eksisterende vandløbs afledningsevne. Denne afgørelse vedrører alene vandløbsloven.

Formål

Etablering af minivådområder er et af de kollektive virkemidler, som har en høj effekt på fjernelse af næringsstoffer i drænvand og er dermed medvirkende til, at nå en målsætning om reducere af næringsbelastning af vandmiljøet og sikring af målopfyldelse i vandområdeplanerne. Formålet med projektet er at nedsætte mængden af næringsstoffer der tilføres til Det Sydfynske Øhav.

Projektet

Minivådområder er et kollektivt kvælstofvirkemiddel, som skal fjerne nitrat og fosfor i drænvand. Sammen med Skovrejsning og vådområder skal minivådområder frem mod 2021 bidrage til at reducere udledning af kvælstof med i alt ca. 2.400 tons.

Et af disse minivådområder ønskes placeret hos Aksel Krogenlund Larsen, Brovej 3, 5970 Ærøskøbing, matr. nr. 8c Dunkær By, Rise. Se figur 1 og 2.

Figur 1: Oversigtskort, der viser placering af minivådområdet

Figur 2: Oversigtskort over drænopland

Minivådområdet etableres, så det passes ind i terrænet og kommer til at fremstå terrænnært. Fra Kalvehaverenden etableres et rør med indløb i minivådområdet og et rør med afløb til Kalvehaverenden efter sidste rensebassin, se figur 3.

Det er udmålt til at være en sammenkobling til eksisterende rørlægning på station 230 med en kote på 12 m, og minivådområdet placeres med udløb i station 300 i kvote 11,5, hvilket resulterer i et fald på strækningen mellem station 230 og station 300 på 7,14 promille.

Der bliver taget udgangspunkt i de kendte rørdiameter fra Regulativ for Kalvehaverenden. Rørdiameter for udløb ved station 167 er 20 cm. Rørdiameter for indløb på station 418 er 20 cm og for udløb er den 30 cm. Der vil blive brugt en indløbsdiameter til minivådområdet, som minimum er 20 cm. For udløb vil der blive brugt en rørdiameter, som minimum har samme diameter som indløb, og som maksimalt når en diameter på 30 cm. Derved sikres det, at afvanding ikke forringes i forhold til det eksisterende system.

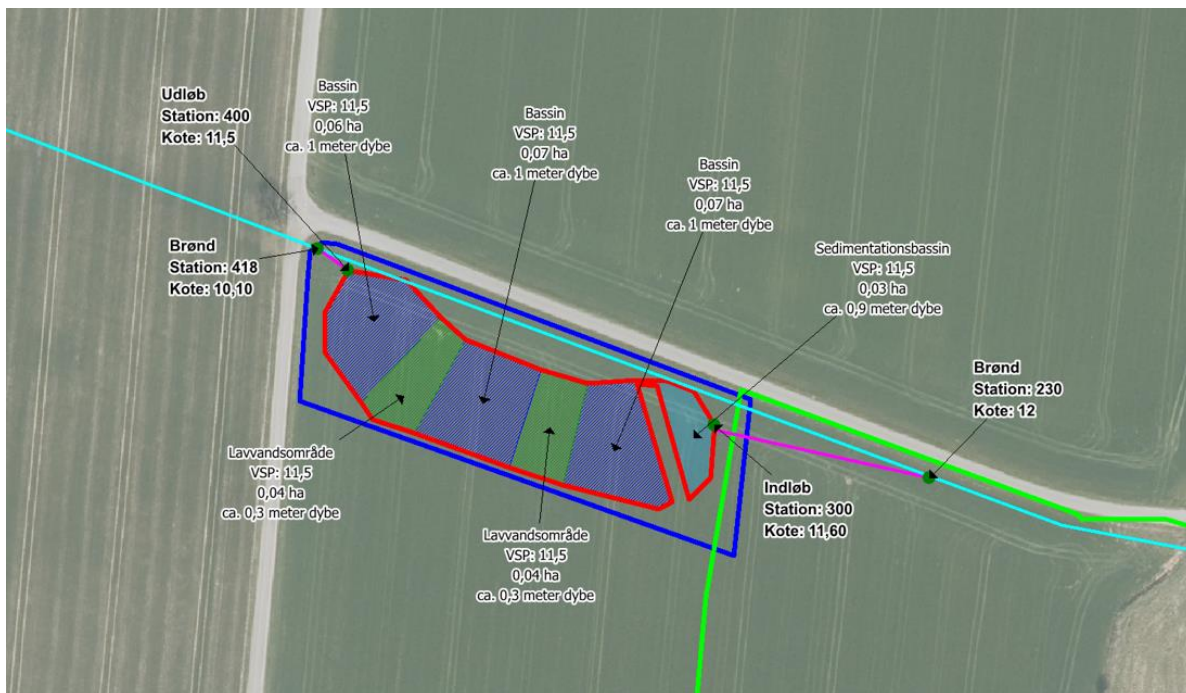
Der er i designet af minivådområder, indtænkt en sikkerhed for, at minivådområderne ikke må kunne forringe afvandingen fra højere liggende arealer. Minivådområder er per definition et teknisk anlæg på lige fod med den eksisterende rørlægning, som med den rette konstruktion og vedligeholdelse ikke kan resultere i opstuvning.

Det sikres blandt andet ved, at udløbsdiameteren for minivådområdet i tværsnitsareal ikke må være mindre end indløbsdiameteren, ligesom der skal sikres frit indløb i minivådområdet.

Udløbet fra minivådområdet etableres neddykket i det sidste dybe bassin for at modvirke tilstopning fra grøde og løgvækst på overfladen.

Det vurderes, at et korrekt etableret minivådområde ikke udgør nogen risiko for opstuvning, som ikke allerede ville ske ved den eksisterende konstruktion.

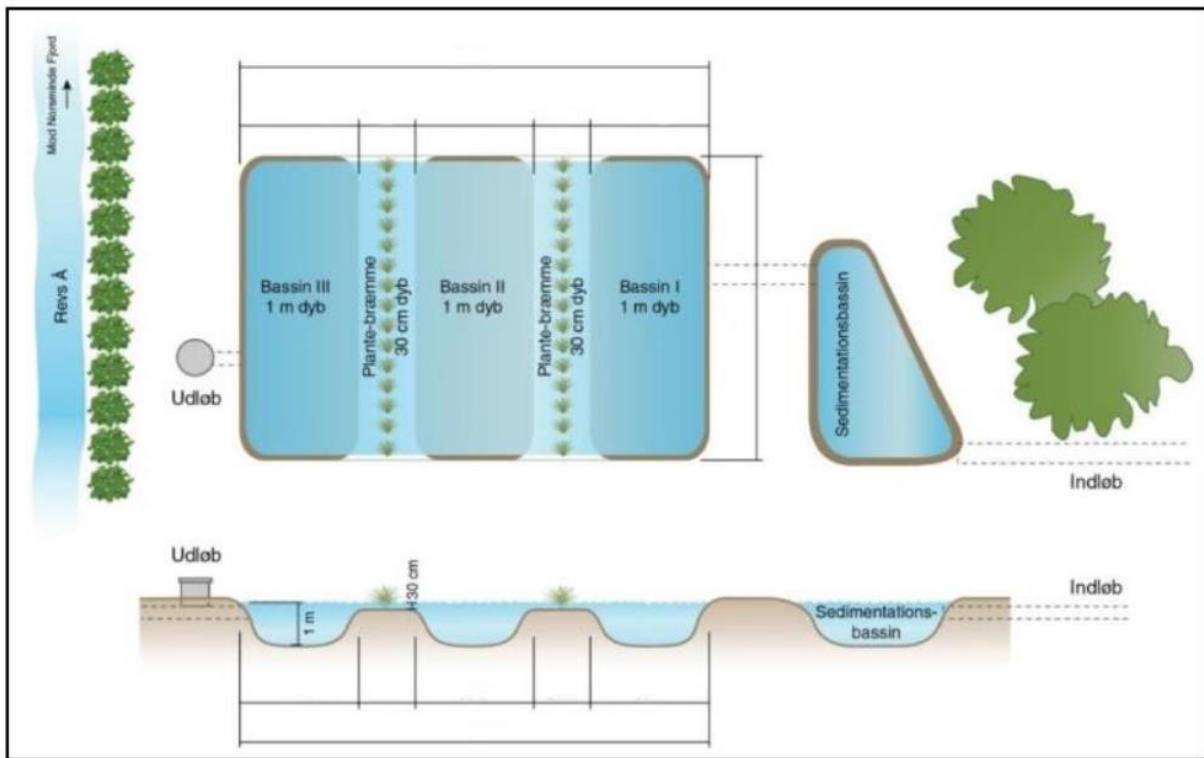
Det vurderes, at det estimeret drænopland, som er angivet i figur 2, er af samme størrelse som det drænopland, der er angivet for Kalvehaverenden.

Figur 3: Minivådområde med eksisterende dræn, omlægning af vandløb samt ind- og udløb

Udformning

Et minivådområde består af et vådområde og et sedimentationsbassin. Vådområdet designes med flere bassiner, som rens drænvandet fra det drænoiland, der afvander til minivådområdet. I tilknytning til vådområdet etableres et sedimentationsbassin, hvor sediment og partikelbundet fosfor bundfældes. Kvælstoffjernelsen foregår primært ved biologisk omdannelse af nitrat til frit gasformigt kvælstof via mikrobiel denitrifikation. Denitrifikation er en anaerob proces og foregår primært i det iltfrie bundsediment, mens vandfasen i minivådområder med overfladestrømning altid er iltet. Planterne i minivådområdet er vigtige, da de bidrager til at forsyne bakterierne med kulstof til brug i den mikrobielle denitrifikation.

Figur 4: Efter principskitse af design af minivådømråde (Kjærgaard, C. & Hoffmann, C.C. 2013)

Iltning ved udløb

Efter at drænvandet har passeret minivådømrådet, ledes det frit ud i en iltningbrønd, hvor vandet i geniltes, inden det ledes videre ud i Kalvehaverenden.

Figur 5: Eksempel på iltningbrønd, hvor vandet ledes ud ca. 30 cm over en perforeret plade

Brinkerne og planter

Brinkerne etableres med en ca 20 % hældning (forhold 1.5) med variationer for at passe ind i terrænet. Brinkerne tilsås med græsblanding, hvor minimum 50 % er græsser for at holde på jorden.

I de lavvandede områder vil der med tiden naturligt indvandre sumpplanter, som er med til at give en større funktion af kvælstofomsætningen.

Terræn

Den overskydende jord efter udgravning og etablering af minivådområdet vil blive fordelt på det omkringliggende areal på matr. nr. 8c Dunkær By, Rise. Udlægning sker efter muldafrømning og med tilbagelægning af mulden efterfølgende.

Vedligeholdelse

Minivådområder kræver som udgangspunkt ingen vedligeholdelse udover eventuel oprensning af sedimentationsbassinet efter behov. Det bortgravede sediment vil blive placeret på dyrket mark i nærheden. Der kan foretages grødeskæring i minivådområdets dybe zoner, hvis det mod forventning bliver nødvendigt for at undgå en kanaliseret strømning gennem minivådområdet.

Projektets parter

Ansøger:

- Aksel Krogenlund Larsen, Brovej 3, 5970 Ærøskøbing.

Rådgiver:

- Oplandskonsulent Thyge Feldskou Autzen, Ørbækvej 276, 5220 Odense SØ

Øvrige lodsejer i drænoplanet:

Ejendomsnummer	ejerlav	matrikelnummer	Kommune
4920003188	Dunkær By, Rise	8c	Ærø
4920003234	Gråsten By, Rise	17c	Ærø
4920003312	Gråsten By, Rise	10a	Ærø
4920003423	Gråsten By, Rise	11a	Ærø
4920003437	Gråsten By, Rise	13, 19b	Ærø
4920003438	Gråsten By, Rise	12a, 12b	Ærø
4920003439	Gråsten By, Rise	12c	Ærø
4920003440	Gråsten By, Rise	12d	Ærø
4920003571	Gråsten By, Rise	17a	Ærø
4920003572	Gråsten By, Rise	19a	Ærø
4920003573	Gråsten By, Rise	20a	Ærø

Beskrivelse af vandløbet

Kalvehaverenden har start i st. 0, som geografisk er beliggende på matrikel 19b Gråsten By, Rise, hvorfra vandet løber i nordvestlig retning mod slutpunktet i st. 1.440 i skellet mellem matrikel 71 Dunkær By, Rise og 16k St. Rise By, Rise. Den kommunale del af Kalvehaverenden har en samlet længde på 1.440 meter hvoraf 1039 meter er rørlagt. Den åbne strækning af Kalvehaverenden er udpeget som § 3-beskyttet vandløb. Vandløbet har sit udløb i Møllesørenden.

Kalvehaverenden er rørlagt på den øverste og nederste strækning, mens strækningen i midten antager et åbent, stærkt kanaliseret forløb. Faldet på den øverste rørlagte strækning er 2-10 ‰ og langs det åbne forløb varierer faldforholdene også meget fra 1-10 ‰. Ved indløb i den nederste rørstrækning er der et styrt på ca. 1 m, hvorefter faldet i rørlægningen er begrænset.

Kalvehaverenden er ikke en del af Vandområdeplan 2015-2021 og er ikke målsat.

Kalvehaverenden modtager ikke opspædet spildevand i forbindelse med overløb fra byområder.

Der er i oplandet til vandløbet ikke udpeget områder, hvor der skal foretages forbedret spildevandsrensning fra spredt bebyggelse i det åbne land.

Figur 6: Oversigtskort Kalvehaverenden.

Fremtidig status på den omlagte strækning af kalvehaverenden.

Den omlagte rørlagt strækning af vandløbet ved ind- og udløb til minivådområdet vil fremadrettet blive betragtet som værende en del af det offentlige vandløb Kalvehaverenden og vil indgå i vandløbsregulativet for Kalvehaverenden.

Kommunens bemærkninger

Kommunen bemærker, at ifølge ansøger vil omlægning af, vandløbet og etablering af minivådområdet ikke få negative konsekvenser for afvanding af opstrøms liggende arealer.

Minivådområdet etableres så vidt muligt med frit drænindløb og med en faldhøjde på drænindløb og drænudløb, der sikrer, at der ikke sker stuvning af vand opstrøms. Udløbning af drænvand fra minivådområdet må ikke have negative konsekvenser for vandmiljøet. Ærø Kommune vurderer, at det ikke vil være tilfældet, fordi udledningen kobles på eksisterende vandløb, og mængden af næringsstoffer vil formodentlig nedsættes gennem passagen i minivådområdet.

Kommunen påtænker at meddele tilladelse til det ansøgte projekt.

Vurderingen bygger på, at afvandingen i området ikke ændres. Eksisterende naturværdier på de arealer, der ændres til minivådområdet og hvor overskudsjord placeres, er begrænsende. Den biologiske mangfoldighed i området vil kunne øges ved, at der tilføres en biotop med åbent vandspejl.

Vilkår

Realiseringen af projektet forudsætter godkendelse efter vandløbslovens kap. 6 om regulering af vandløb.

Ansøger og bygherre er ansvarlig for, at de følgende vilkår til projekter overholdes:

1. At projektet udføres som ansøgt og beskrevet i ansøgningen.
2. Tilladelsen skal udnyttes og arbejdet være udført inden 3 år fra tilladelsen er meddelt
3. At anlægsarbejdet ikke medfører materialetransport og anden forurening, der kan skade dræn og vandløb nedstrøms projektområdet.
4. At afstrømningsforholdene i eksisterende dræn i oplandet til projektområdet ikke forringes.
5. At udløbet fra minivådområdet udføres, så det ikke gør skade på vandløb nedstrøms og sikrer en høj iltning af afløbsvandet ved etablering af en iltningsbrønd ved udløbet af minivådområdet.
6. At skråningernes hældning ikke overstiger 30 %.
7. At terrænreguleringen i forbindelse med placering af overskudsjorden ikke må være af en størrelsesorden og have en placering, der ændrer vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindrer vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindrer vandets naturlige afløb fra højere liggende ejendomme jf. vandløbslovens § 6.
8. At drænsystem inkl. Minivådområde vedligeholdes således, at vandføringsevnen ikke ændres og de miljømæssige forhold ikke forringes. Vedligeholdelsen påhviler bygherre/de respektive ejer og brugere jf. vandløbslovens §§ 27, 35.
9. At anlægges færdigmeldes til Ærø Kommune, senest 30 dage efter færdiggørelsen.

10. At færdigmeldingen indeholder en detaljeret og målfast plan over anlæggets konstruktion. Opmålingen skal udføres med landmålingsudstyr og en nøjagtighed på +/- 0,03 meter mht. strømningsvej, bundkoter, dimensioner på rør, brønde og fald på ind og udløb fra/til eksisterende drænsystem/vandløb. Opmåling af terræn skal udføres med landmålingsudstyr med en nøjagtighed på +/- 0,06 meter.
11. At ansøger er ansvarlig for alle eventuelle uforudsete skader på natur og miljø og dyrkningsmæssige tab som følge af projektet. Ærø Kommune kan ikke gøres ansvarlig og dermed erstatningspligtig for skader, hvis årsagen kan henføres til projektet.
12. At ved omlægning af det rørlagte vandløb ved ind- og udløb til minivådområdet, skal den eksisterende rørledning opgraves.
13. At landzonetilladelse skal foreligge inden denne tilladelse kan tages i anvendelse.
14. Ønskes området genetableret til almindelig markdrift eller på anden måde ændret, vil dette også betragtes som en reguleringssag, som skal behandles af Ærø Kommune som vandløbsmyndighed. Der skal derfor ansøges om tilladelse til nedlægning af minivådområdet.

Øvrig lovgivning

Miljøvurderingsloven

Projektet er behandlet af Svendborgs Kommune efter planlovens bestemmelser omkring VVM-pligt.

Svendborg Kommune har på baggrund af miljøvurderingsscreeningen vurderet, at reguleringsprojektet ikke vil påvirke miljø væsentligt, og at projektet derfor ikke er omfattet af miljøvurderingspligt.

Planloven

Etablering af projektet kræver at der meddeles landzonetilladelse efter planlovens § 35 til ændring i arealanvendelse i landzone. Landzone tilladelsen er meddelt af Ærø Kommune pr. 31. maj 2021.

Fortidsminder

I henhold til bestemmelserne i museumslovens § 27 skal anlægsarbejdet standses, hvis der under jordarbejdet findes spor af fortidsminder skal Langelands Museum informeres herom.

Bekendtgørelse om tilskud til projekter om etablering af konstruerede minivådområder

At projektet opfylder kravene vedr. udformning af åbent minivådområde i bilag 3 i bekendtgørelse nr. 143 af 25 februar 2020 om tilskud til projekter om etablering af konstruerede minivådområder.

At ansøger har ansvaret for at undersøge Ledningsejerregistret www.ler.dk for, om der ligger ledninger i det område, der skal graves i.

Denne afgørelse behandler udelukkende spørgsmål efter vandløbsloven, hvis andre tilladelser skal indhentes er det ansøgers ansvar, at de opnås inden projektstart.

Projektets økonomi

Ansøger afholder alle udgifter i forbindelse med reguleringsprojektet herunder etablering og fremtidig drift af minivådområdet.

Høring og tidsplan

Reguleringsprojektet er fremlagt i offentlige høring i 8 uger fra den 25. august til 20. oktober 2021. jf. §24 i bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016 om vandløbsregulering og –restaurering m.v. Herefter vil der være 4 ugers klagefrist på den endelige afgørelse jf. § 81 i bekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 af lov om vandløb.

Anlægsarbejdet forventes udført efter klagefristens udløb. Tilladelsen er gældende i 3 år, hvorefter godkendelsen bortfalder. Ærø Kommune skal orienteres, hvis projektet ikke bliver udført.

Projektperioden løber som udgangspunkt, fra der søgt tilskud til projektet i august 2020 og 2 år frem, så vidt der er muligt at indhente tilladelser og graveprojekt inden for denne periode. Perioden for projektet er fastsat gennem tilskudsordningen.

Aktindsigt

Der gøres opmærksom på retten til aktindsigt, jævnfør forvaltningslovens § 9, stk. 1

Klagevejledning

Der medsendes ikke klagevejledning da dette er en høring, klagevejledning medsendes den endelige afgørelse.

Med venlig hilsen
Susanne Chemnitz Frederiksen
Miljøtekniker

Bilag

Projektforslag - ansøgning

Kopi sendt til:

Ansøger:

Aksel Krogenlund Larsen
Brovej 3, 5970 Ærøskøbing

Rådgiver:

Oplandskonsulent Thyge F. Autzen
Ørbækvej 276, 5220 Odense SØ

Øvrige parter:

Ejendomsnummer	ejerlav	matrikelnummer	Kommune
4920003188	Dunkær By, Rise	8c	Ærø
4920003234	Gråsten By, Rise	17c	Ærø
4920003312	Gråsten By, Rise	10a	Ærø
4920003423	Gråsten By, Rise	11a	Ærø
4920003437	Gråsten By, Rise	13, 19b	Ærø
4920003438	Gråsten By, Rise	12a, 12b	Ærø
4920003439	Gråsten By, Rise	12c	Ærø
4920003440	Gråsten By, Rise	12d	Ærø
4920003571	Gråsten By, Rise	17a	Ærø
4920003572	Gråsten By, Rise	19a	Ærø
4920003573	Gråsten By, Rise	20a	Ærø

Relevante myndigheder og interesseorganisationer:

Miljøstyrelsen mst/mst.dk

Dansk Botanisk Forening toni.reese.naesborg@gmail.com

Danmarks Naturfredningsforening dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening Ærø engholm3@mail.dk

Dansk Ornitologisk Forening natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening Ærø aeroe@dof.dk

Kulturstyrelsen fortidsminder@slks.dk

Friluftsrådet Sydfyn@friluftsradaet.dk

Langelands Museum arkaeologi@ohavsmuseet.dk

Ærø Sportsfiskerforening – (ac-schytter@mail.dk)

Danmarks Sportsfiskerforbund lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund fyn@sportsfiskerforbundet.dk

Naturstyrelsen nst@nst.dk